

RAPPORTBESPREKING

Niezen J. & Venema P. 1983.

Ganzen in het Leekstermeergebied. Overwintering en trek.

Uitgave in eigen beheer. Correspondentieadres:

Poelakkers 1, 9321 BN Peize

Een lijvig, maar sober uitgevoerd boekwerk dat een tweetal onderzoeksverslagen over overwintering en trek van ganzen in het Leekstermeergebied bevat. Dit Leekstermeergebied is een in belangrijkheid toenemende pleisterplaats in het uiterste noorden van Drenthe en een klein stukje Groningen. In het deel dat de trek behandelt is een deel van de oostelijker gelegen veenkolonieën betrokken. De beide auteurs hebben, en dat móet gezegd worden, een flinke klus geklaard. Zij werden hierbij in het veld bijgestaan door een legertje trouwe medewerkers. In het eerste deel, over de overwintering, valt direct de zorgvuldige werkwijze op. Ordelijk en helder geformuleerd worden landschap en historie van het gebied, methodiek en andere relevante zaken beschreven; waarna een uitgebreid verslag volgt van de onderzoeksresultaten van intensief veldwerk in twee opeenvolgende winters. Aan de orde komen aantalsverloop, verspreiding, begrazingsintensiteit, dagindeling en diverse andere zaken van belang. Vervolgens wordt ook de relatie met andere ganzengebieden niet vergeten en wordt het hele ver-

haal in het licht van de agrarische ontwikkelingen, recreatie en beheer geplaatst. Tenslotte doen de auteurs een aantal aanbevelingen waarvan we mogen hopen dat zekere personen ze ter harte nemen.

Het tweede deel, over de trek, is al even uitgebreid als het eerste en maakt ook een doorwrochte indruk. In dit verslag worden in het algemeen, maar ook per soort het waargenomen doortrekverloop gedurende de beide winters beschreven, met elkaar vergeleken en in relatie met andere pleisterplaatsen bekeken.

Daarnaast zijn zaken als groepsgrootte, vlieghoogte en menging van de soorten onder de loupe genomen. In de conclusies en aanbevelingen van dit tweede verslag komt naar voren dat het belang van dit onderzoek primair in de "kennisfeer" ligt en minder direct de natuurbescherming van nutte is. Maar zoals het vaak gaat; wat nu niet is kan later blijken.

In het algemeen kan van de beide verslagen gezegd worden dat de auteurs getracht hebben het verzamelde materiaal uitputtend te benutten. Ze hebben niet méér willen zeggen dan het materiaal hen toeliet, maar wel veel. Misschien moet enige kritiek zich hierop richten, al stoorde het ondergetekende niet. Wat zeker wel een kritische noot verdient is een wat onorthodoxe literatuurverwijzing, de onduidelijke herkomst van sommige literatuurgegevens, het breken van de goede gewoonte om soortnamen met een hoofdletter te beginnen en het weglaten van de wetenschappelijke namen. Jammer is wellicht ook het ontbreken van een Engelse samenvatting. Deze en een zorgvuldiger toepassing van de nomenclatuur zou deze verslagen net boven nationaal niveau uitgetild hebben. Ganzen passeren tenslotte heel wat grenzen en het belang van het Leekstermeergebied en dus van dit rapport doet dat ook. At last; de illustraties verdienen een compliment. Daarmee wordt niet bedoeld op de ruime voorraad grafieken en diagrammen; maar op de alleraardigste tekeningen die het geheel opsieren. Van wiens hand ze zijn wordt niet vermeld, dat had best gemogen.

E.S.